

تحلیل محتوای کتاب مطالعات اجتماعی پایه چهارم ابتدایی از لحاظ توجه به آلودگی های محیط

زیست

اصغر سعیدی ابواسحاقی^۱، علی اصغر مالکی سونکی^۲، وحید بابا احمدی^۳، حسین حاجتی کاجی^۴، مسعود محمدی بردبری^۵

- ۱- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.
- ۲- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.
- ۳- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.
- ۴- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.
- ۵- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.

چکیده

پرورش می‌باشند. اهمیت کتاب‌های درسی در نظام‌های آموزشی متمرکز مانند ایران که تقریباً تمام عوامل آموزشی بر اساس محتوای آن تعیین و اجرا می‌شود بیش از سایر انواع نظام‌های آموزشی است، و به خاطر همین اهمیت بیش از اندازه است که صرف وقت نیروهای متخصص در ارزشیابی و تحلیل کتاب‌های درسی می‌تواند راه‌گشای حل بسیاری از مشکلات جاری آموزش باشد. در حال حاضر کتاب‌های درسی یکی از مهم‌ترین مراجع و منابع برای یادگیری به شمار می‌آیند. چراکه بیشتر فعالیت‌های آموزشی در چارچوب این رسانه صورت می‌پذیرد. (یار محمدیان ۱۳۸۶).

کتاب درسی از مهمترین منابعی است که افراد را با مباحث آلودگی های محیطی آشنا می‌کند به این خاطر کتاب را تحلیل نموده تا مباحث ذکر شده را در آن بررسی شود.

آلودگی محیط زیست از منابع گوناگون صورت می‌گیرد. با پیشرفت تمدن بشری و توسعه فن‌آوری و ازدیاد روز افزون جمعیت، در حال حاضر دنیا با مشکلی به نام آلودگی در هوا و زمین روبرو شده است که زندگی ساکنان کره زمین را تهدید می‌کند. بطوری که در هر کشور حفاظت محیط زیست مورد توجه جدی دولتمردان است. امروزه وضعیت زیست محیطی به گونه‌ای شده است که مردم یک شهر یا حتی یک کشور از آثار آلودگی در شهر یا کشور دیگر در امان نیستند. (عابدی ۱۳۸۳)

. در آتن گاهی مجبور می‌شوند به علت آلودگی شدید هوا کارخانجات را تعطیل و رفت و آمد اتومبیلها را محدود کنند. شهرهای دیگر دنیا مانند مکزیکوسیتی، رم و تهران نیز با مشکل آلودگی هوا دست به گریبانند. آلودگی دریاها، رودخانه‌ها،

هدف اصلی این پژوهش تحلیل محتوای کتاب مطالعات اجتماعی در دوره ابتدایی از نظر پرداختن به مسائل و معضلات آلودگی محیط زیست است. مسائلی که این پژوهش به آن پرداخته است توجه به آلودگی‌ها از چهار مولفه اصلی ۳۷ و مولفه فرعی بوده که مولفه های اصلی شامل: آلودگی های آب، آلودگی های هوا، آلودگی های خاک و آلودگی های صوتی می باشد. این پژوهش هم به روش تحلیل محتوا ی کیفی و کمی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش کتاب مطالعات اجتماعی پایه چهارم ابتدایی در سال ۱۳۹۴ بوده و از نمونه گیری استفاده نشده نمونه کل جامعه آماری می باشد در جمع اوری اطلاعات از فهرست واری، شمارش و استفاده از نرم افزار Maxqda استفاده شده است. روایی فهرست مولفه ها توسط اساتید تایید و پایایی آن ۰.۹ از ضریب توافق برخوردار بود. بر اساس این پژوهش بیشترین توجه در کتاب مطالعات پایه چهارم ابتدایی به آلودگی های هوا بوده است که ۳۵.۲ درصد را به خود اختصاص می دهد و کمترین توجه را به آلودگی های آب با ۱۶.۲ درصد از کل معضلات آلودگی در کتاب اختصاص داده شده است گذر پایان سعی شده که مبتنی بر مبانی نظری پیشنهاد هایی ارائه شود.

کلید واژه ها: آلودگی های محیط، تحلیل محتوا، حفاظت محیط، آموزش، کتاب درسی

مقدمه

کتاب‌های درسی به خاطر اهمیت زیادی که در تعیین محتوا و خط مشی آموزشی دارند، کانون توجه دست‌اندرکاران آموزش و